

Informace ze školení posuzovatelů drůbeže

Školení posuzovatelů drůbeže se konalo ve dnech 29. února a 1. března 2020 v Pardubicích. Po zahájení byla uctěna minutou ticha památka zesnulého Jaroslava Nováka a Jiřího Odstrčila. Do sboru posuzovatelů byli přijati dva noví posuzovatelé drůbeže ze Slovenska - Ing. Martin Mikita a Jiří Juráš. Ukončení činnosti oznámili Miroslav Harčarik, Libor Možíš a ze zdravotních důvodů Jiří Zemek (bylo schváleno jeho zařazení mezi čestné členy). Petru Krenželokovi byla posuzovatelská činnost pozastavena.

Následovala rekapitulace činnosti Ústřední odborné komise chovatelů drůbeže, kterou přednesl Josef Vilhelm. Byly podány informace o připravovaném dodatku ke Vzorníku plemen drůbeže. Předběžně byli delegováni posuzovatelé pro Celostátní výstavu mladé drůbeže 2020 (posuzování 17. 9. 2020): Jaroslav Bayer, Jiří Blokeš, Jan Doležal, Bc. Zdeněk Dráb, Tadeáš Jokiel, Pavla Kabátová, Ivana Kolářová, Peter Krajčír, Marian Lipowski, Roman Morávek, Mgr. Václav Nedělka, Ing. Iveta Prombergerová, Ph.D., Václav Rohrer ml., Peter Žuffa.

Na Celostátní výstavu drobného zvířectva Chovatel 2020 byli předběžně delegováni tito posuzovatelé (posuzování 12. 11. 2020): Jaroslav Bayer, Jiří Blokeš, Josef Buršík, Jan Doležal, Bc. Zdeněk Dráb, Pavel Dvořák ml., Vladimír Eisenreich, Miroslav Horák, Milan Hradec ml., Pavel Hrubeš, Miloslav Jarkovský, Tadeáš Jokiel, Jaroslav Kalaš, Jiří Kaštovský, Ing. Richard Konrád, Jaroslav Kopecký, Peter Krajčír, Jiří Král, Martin Loukota, Tomáš Moravec, Roman Morávek, Mgr. Václav Nedělka, Jana Nováčková, Ivan Pavel, Ing. Iveta Prombergerová, Ph.D., Václav Rohrer ml., Ing. Zdeňka Szebestová, Jakub Šedivý, Pavel Tuček, Peter Žuffa.

Peter Žuffa poté informoval, že v Evropském chovatelském svazu (EE) z důvodu přistoupení nových zemí již neplatí, že německý svaz má rozhodující slovo. V drůbežářské sekci EE se provedla revize některých předpisů. Informoval o evropských výstavách různých plemen v roce 2020. Dále podal informaci ke generálnímu zasedání EE V roce 2020 se bude konat mezinárodní školení posuzovatelů drůbeže na Slovensku v Trenčíně.

Miloslav Hertl v zastoupení za Václava Rohrera ml. přečetl zprávu týkající se vyhodnocení výstav v roce 2019. Celkem se konalo 703 výstav, vystaveno bylo 43307 kusů drůbeže, v roce 2019 posuzovalo 56 posuzovatelů drůbeže.

Mgr. Václav Nedělka informoval o činnosti Komise pro přípravu adeptů. V roce 2019 byla tato komise doplněna, kompetence byly nově rozděleny. Konaly se dvě zkoušky adeptů na

posuzovatele drůbeže. Ani jeden ze dvou adeptů zkoušky neudělal, jeden již nebude dále ke zkouškám zván, druhý požádal o ukončení adeptování.

Obsáhle bylo referováno o přechodu na evropský systém posuzování drůbeže a rámcovém porovnání s českým systémem. Ivan Pavel vyjádřil nesouhlas se změnou - uvedl, že evropský (de facto německý) systém nemá ani Nizozemsko, skandinávské země a Velká Británie. Uvedl, že český systém je starý třicet let a evropský (přejatý německý) je starý 130 let a poplatný tehdejší době. Od té doby se prakticky nezměnil. Jedna změna ho jen zhoršila - jsou to limity přání. Systém je konzervativní – respektuje staré tradice. Pokud se porovná s jinými systémy, je to jeden z nejhorších systémů vůbec. Ivan Pavel dále uvedl, že přijetí evropského systému je vlastně politické rozhodnutí. Hlavním problémem je, že vychází z nereálné představy (dřív byla zvířata daleko kvalitnější). U nás je drůbež zařazená mezi hospodářská zvířata, potřebujeme systém, který zohledňuje zootechnické hodnocení. Nakonec uvedl, že nemůže zastávat systém, se kterým vnitřně nesouhlasí, a odstoupil z výboru Sboru posuzovatelů drůbeže. Školení posuzovatelů drůbeže nadále řídil Bc. Zdeněk Dráb, který bude novým předsedou výboru Sboru posuzovatelů. Přítomní poděkovali Ivanu Pavlovi za práci ve výboru Sboru posuzovatelů drůbeže.

Peter Žuffa poté vysvětlil, že důraz se v evropském systému posuzování drůbeže klade na nepřípustné a hrubé vady. Promítl tabulku – co může být vypsáno na posuzovacím lístku u jednotlivých tříd. Každý znak u každého plemene má jinou vážnost. Všechny vady je možné konfrontovat s naším Vzorníkem plemen drůbeže.

Následovalo proškolení vybraných plemen a barevných rázů.

- Bantamky – přednášel Ivan Pavel, přednáška byla provázena obrazovou prezentací. Jednání se účastnil Jiří Herynek z Klubu chovatelů bantamek, vystoupil s vlastní prezentací. U bantamek je důležitý středně vysoký postoj, nesení křídel, lyra, typický tzv. zvon v sedle. U bantamek, jako u ostatních původních zakrslých plemen, je nezbytná klecová drezůra. Bylo konstatováno, že na CV 2019 byly použity nevhodné malé klece, bantamky neměly prostor.
- České slepice – obšírná prezentace s fotografiemi byla zpracovaná Ladislavem Štolbou, přednášel Jaroslav Kalaš.
- Plymutky – přednášel Ivan Pavel, jako host z Klubu chovatelů plymutek byl přítomen Jaroslav Těšínský. Vždy to bylo značně rozšířené a oblíbené plemeno. Do roku 1990 byly naše plymutky v Evropě nejkvalitnější. Některé znaky musejí být dnes hodnoceny daleko přísněji (blízká plemena jsou hempšírky a barneveldky). Největší hlavu mají hempšírky. Rozdíl v tvaru trupu – u plymutek delší obdélník, u dalších

dvou plemen kratší obdélník. Barneveldky a hempšírky mají více zvednuté ocasy. U plymutek – mají táhle stoupající, poměrně nízko nesený ocas. Plymutky mají přilehlé opeření bez náznaku podušek.

- Pižmovky – samostatný živočišný druh, není to plemeno kachny. Přednášel Peter Žuffa. Pro pižmovky je typický výrazný pohlavní dimorfismus. Barva očí podle barevného rázu. Trup je v přední části výrazně široký, kapkovitého tvaru. Peří na hlavě se při rozčilení napřimuje. Plovací blány zaoblené, ostré drápy. Vady – chybějící prodloužené peří na hlavě. Vada – kýl – podbříšek (u starých samic nosníkové břicho může být). Vada – příliš hrubá bradavičnatost. Vada – opeření v masce na místech, která nemají být opeřená. U bílého barevného rázu je opeřenost masky až zhruba do druhého roku. Zrcátka nejsou u mladých zvířat tak velká.
- Maransky – byla přijata změna dle požadavku Klubu chovatelů maransek, platí původní standard, neplatí inovovaný z loňského roku, platí ale ráz černé měděněkrké. Nynější klub chce nároky na maransky přitvrdit. Vracíme se zpět – obdélníkový trup, níže nesený ocas, klub nechce toleranci hnědé kresby na prsou – ale evropský standard to tam má, takže tuto vadu legalizuje. Platí, že hnědá kresba nejnižší od krku do délky krčního závěsu se bude tolerovat. Slepice mají vady – kolmo zvednutý praporek. Po roztažení křídla náznak bílé podsady – velká vada.
- Bojovnice ko šamo – přednášel Peter Krajčír – praktická ukázka na zvířatech různých barevných rázů. Projednával se mj. především správný tvar hřebene (druh hráškového hřebene s jemným perlením).
- Husy české královské – Jaroslav Kalaš, standard je zpracovaný. Zvýšená snáška, v huse královské je vysoký podíl labutí husy. Jemné zkadeřené peří a zároveň přitažené – těžko se znaky udržují.
- Vlašky – Mgr. Václav Nedělka – prezentace novějších barevných rázů vlašek, „krké“.

Následovala diskuse zaměřená především na přechod našeho systému posuzování drůbeže na evropský.

- Jaroslav Kalaš upozornil, že ÚOK CHD přijala změnu bez nezbytné diskuse;
- Peter Žuffa: uvedl ÚOK CHD byla legitimně zvolená, zrovna tak výbor Sboru posuzovatelů drůbeže. Konstatoval, že již při volbách avizoval prosazování přechodu na evropský systém;
- Ivan Pavel: konstatoval, že záležitost měla být nejprve projednána na školení, bylo by správné znát názor posuzovatelů. Takovéto závažné kroky se přijímají po rozboru a

diskusi. Ke kompetenci – Stanovy ČSCH dávají pro toto prostor výboru Sboru posuzovatelů drůbeže a standardové komisi;

- Míloslav Jarkovský: avizoval ukončení posuzovatelské činnosti;
- Josef Ješetický: doporučil problematiku přednést na Ústřední konferenci delegátů sekce chovatelů drůbeže;
- Bc. Zdeněk Dráb, Peter Žuffa – uvedli, že je to v harmonogramu, v únoru se záležitost projedná na školení, pak na konferenci. ÚOK CHD pověřuje výbor Sboru posuzovatelů drůbeže k řešení záležitosti;
- Pavel Hrubeš: vysvětlil, že rozdíl v systémech je ten, že my to rozebíráme jednotlivé pozice, a z toho plemenářská práce vychází. Evropský systém to bere jako globální záležitost, jde hlavně o typ. Uvedl příklad s dovozem zvířete – v zahraničí je špičkové, u nás vůbec neprojde. Upozornil, že evropský systém neumožňuje plemenářsky hodnotit populaci, náš systém má pozice;
- Bc. Zdeněk Dráb: konstatoval, že u skotu se hodnotí podle několika systémů. Bonitace jde dle kritérií – ale pak jsou výstavy skotu, kde se hodnotí pohledem. I u velkých zvířat je třeba rozlišovat zootechnické hodnocení a pohledové;
- Bc. Zdeněk Dráb – vysvětlil, že nejprve se provede celkové hodnocení, pak se zjišťují detaily;
- Ivan Pavel: doporučil, aby bylo přijato rozhodnutí, že se o věci bude ještě jednat;
- Pavel Dvořák ml.: doporučil, aby se orientačně hlasovalo, aby bylo zřejmé, kolik posuzovatelů souhlasí s přechodem na evropský systém posuzování;
- Bc. Zdeněk Dráb: konstatoval, že již proběhlo hlasování ÚOK CHD a výboru Sboru posuzovatelů. Záležitost je schválena, je sestaven harmonogramu přechodu na evropský systém.

Po diskusi a rekapitulaci harmonogramu bylo školení posuzovatelů drůbeže ukončeno.

Eliška Stejskalová

Evropský systém posuzování drůbeže
a jeho aplikace v Českém svazu chovatelů

Školení posuzovatelů drůbeže CSCH Pardubice 29.2. 2020 .

Spracoval Žuffa Peter - doplněk k prezentaci.

ČSCH - OCEŇOVACÍ LIST DRŮBEŽE

Výstava:

Datum:

Č.klece

Plemeno,ráz

Pohlaví

Hmotnost

Číslo kroužku:

Ročník

Přednosti:

uvedeme
„VŠECHNA POZITIVA“

Přání-doporučení:

Vyjádřujeme se k znaku,
který je nadprůměrný, ale není dokonalý. Uvedeme zde,
co chybí jedinci v konkrétním znaku k jeho dokonalosti.

Vady a nedostatky:

uvedeme
„VŠECHNA NEGATIVA“

Vyřazující vady v kondici nebo péči:

razítko výstavy	podpis a razítko posuzovatele	třída	body	cena

SUPER ELITA	SE	97	Uspokojivý	US	90
ELITA	EL	96	Vyluka	V	0
Velmi dobrý	VD	94,95,93	Neoceněn	N	0
Dobrý	DB	92,91	Neuznané plem..nebo ráz:	NU	0

Bodová skála a zařazení do tříd CSCH a EE

97	SUPER ELITA / SE	vorzüglich (v)
96	ELITA / EL	hervorragend (hv)
95,94,93	VELMI DOBRÝ/ VD	sehr gut (sg)
92,91	DOBRÝ / DB	gut (g)
90	USPOKOJIVÝ / US	befriedigend (b)
0	VÝLUKA / V	ungenügend (u)
0	NEOCENĚN / N	ohne bewertungsnote (ob)
0	NEUZNÁNO / NU	nicht anerkannt (na)

Usměrnení k třídám a poznámkám.

BODY	TŘÍDA	POZNÁMKY NA LÍSTKU
97	SUPER ELITA	jen PŘEDNOSTI
96	ELITA	PŘEDNOSTI A JEDNO MALÉ PŘÁNÍ
95,94,93	VELMI DOBRÝ	PŘEDNOSTI a NĚKOLIK PŘÁNÍ
92,91	DOBRÝ	PŘEDNOSTI , PŘÁNÍ, MALÉ VADY
90	USPOKOJIVÝ	PŘEDNOSTI , PŘÁNÍ VELKÉ VADY (viz vzorník)
0	VÝLUKA	PŘEDNOSTI , PŘÁNÍ NEPŘÍPUSTNÁ VADA – VADY (viz vzorník)
0	NEOCENĚN	Neoceněn, nemocný jedinec , (viz vzorník)
0	NEUZNÁNO	Neuznáno plemeno , nebo neuznán ráz u plemene (viz seznam uzn.plemena rázů)

USMĚRNĚNÍ K ZAŘAZENÍ DO TŘÍD A UDĚLENÍ BODŮ

SUPER ELITA 97 SE	Třídou SUPER ELITA hodnotíme jedince ,který svým celkovým dojmem reprezentuje to,co je možné chovatelsky dosáhnout. Na lístku mohou být uvedena „ pouze přednosti “ .
ELITA 96 EL	Třídou ELITA hodnotíme jedince ,který kromě jednoho malého přání vyhovuje známce „SE“ Zejména tam,kde jsou kladeny vysoké požadavky na standard. Na lístku mohou být uvedena pouze přednosti a jedno malé přání
VELMI DOBRÝ 95,94,93	Třídou „ velmi dobrý “ hodnotíme zvíře které má všechny charakteristické plemenné znaky nadprůměrné kvality . Celkový obraz hodnotíme jako působivý a harmonický ,nesmí mít žádnou vadu Na lístku mohou být uvedena : pouze přednosti a přání . Třída „Velmi dobrý“ má širší bodové spektrum 95,94,93 bodov . Každý plemenný znak má jinou vážnost ,a proto počet uvedených přání neovlivňuje počet bodů. (výnimka -třída SE a EL)
DOBRÝ 92,91 DB	Třídou „ dobrý “ může být hodnoceno zvíře které má i malé vady, ale ne vady v tvare nebo jiných hlavních plemenných znacích .V části „vady“ oceňovacího lístku uvádíme znaky kterých kvalita je max průměrná a podprůměrná .Na oceňovacím lístku mohou být uvedeny: přednosti , přání a malé vady
USPOKOJIVÝ 90 US	Třídou „ uspokojivý “ může být hodnoceno zvíře které vzhledem k zjištěné „ velké vadé “ ještě působí uspokojivým celkovým dojmem . Na lístku mohou být uvedeny: přednosti , přání , vady. <u>ale bez vad nepřipustných</u> . Specifické velké vady jsou uvedeny ve vzorníku u každého plemene . Viz Vzorník plemen drůbeže
VÝLUKA 0 V	Třídou „ Výluka “ hodnotíme jedince: Bez znatelné plemenné hodnoty. očividní křížence , jedince s nepřipustnou vadou. Na oceňovacím lístku musí být <u>nepřipustná vada uvedena</u> Nepřipustné vady jsou uvedené: ve všeobecné stati vzorníka u každého plemene . (Viz Vzorník plemen drůbeže nebo Standard fur Europa
NEOCENĚN 0 N	Bez oceňovací-známky, ale s hodnocením Neoceněn N hodnotíme jedince se snímatelným , těsným nebo se starším kroužkem než jsou schválené EE-ročníky. Jedince bez schválené obroučky.Zanedbané nebo špatně vyvinuté jedince ; Jedince se s silnými poškozením (zahrnující také péří).Nemocné jedince Jedince se silným napadnutím parazity třeba ohlásit výstavnému výboru.
NEUZNÁNO 0	Bez hodnocení ale se známkou „ NEUZNÁNO NU “ zůstávají jedinci .Neuznaného plemene,Neuznaného barevného rázu u plemene . POZOR : Výjimka platí při hodnocení novošlechtění na k tomu určených výstavách